

saaledes at man siger, at naar en Mand kan passere, bør han udskrives, medens derimod de militære Medlemmer meget stærkt ledes til at sige, at naar en Mand ikke er fortrinlig stillet til at udskrives, bør han forbigaaes. Det vil sees, at det er to Retninger, der hver især kunne forsvares, men at den strengere militære Opfattelse af Forholdet let leder til, at Personer forbigaaes, der dog maaskee kunde være ganske brugbare, idet man ikke saa bestemt har erklæret dem for uskikede, som det burde see, for at de skulde kunne kasseres. Dette er imidlertid mindre væsentligt; thi de militære Medlemmer ere jo ikke i og for sig et Fleertal, da der staaer 3 civile Medlemmer imod dem, og i Tilfælde af Stemmelighed Formandens Stemme vel maatte gjøre Udslaget. — Der er et andet Punkt, hvorpaa jeg snarere troer, at Opmærksomheden maatte henledes. Efter de ældre Bestemmelser og endnu efter den Bekjendtgjørelse om Reglerne for Mandstabsets Behandling, der gjaldt indtil for et Par Aar siden, skulde der møde to Ræger paa Sessjonen, men ved en senere Bekjendtgjørelse er dette blevet forandret derhen, at der kun møder een. Her troer jeg, at der kunde gives en større Betryggelse; thi naar man skulde tænke sig, at en vigtig Indflydelse kunde gjøre sig gjældende, mener jeg, at det snarest kunde være paa dette Punkt, idet jo hele Sessjonen i mange Tilfælde er voldgiven Rægens Erklæring, ihvorvel hans Erklæring ganske vist ikke er afgjørende. Hvis der som sagt deri kunde ligge nogen Tvivl om, hvorvidt fornøden Betryggelse var tilstede, da burde man ganske sikkert forebygge den ved at lade ligesom for to Ræger møde ved Sessjonen. Det er jo sandsynligviis for at bespare Beslutninger, at man har indskrænket Antallet til een; kunde det imidlertid virkelig give en større Betryggelse at have to Ræger ved Sessjonen, saa troer jeg, at man burde gjøre det, og det er det Æneste, som jeg veed at foreslaae, der kunde lede til en større Sikkerhed end den, der nu er tilstede.

Berg: Jeg troer, at man maa være den ærede sidste Taler Tak skyldig for de Bemærkninger, han fremkom med. Det synes dog

næsten, som om deraf kunde fremgaae, at det ikke ganske bogstaveligt var saaledes at forstaae, som han i Begyndelsen af sit Foredrag anførte, at der ikke kunde være mindste Anledning til at frygte for, at der skulde blive et for stort Antal Militairarbejdere, hvis Stillingsvæsenet ophørte. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgfreds (C. W. Nyholm) har omtalt Lovforslagets Form, og det glæder mig, at han selv er Medlem af det Udvalg, hvortil jeg antager, at Lovforslaget vil blive henviist, thi jeg er aldeles enig med ham i, at det er afgjort at foretrække at faae en heelt ny Værnepligtslov istedetfor et saadant Tillæg, selv om Udvalget skulde udsætte sig for at gaae den samme Vej, som det Udvalg, der har behandlet Landcommunalloven, for nylig har maattet gaae for at faae dette Niemed fyldestgjort. Jeg skal ikke modsigte Rigtigheden af de Bemærkninger, som han fremkom med angaaende den under § 8 a. indeholdte fritagelse for Skolelærere for at gjøre Tjeneste i Forstærkningen. Jeg vil antage, at vi ikke kunne være tjente med at komme tilbage til den Tid, da Skolelærerne recruteredes af udtjente Underofficerer, eller være tjente med, at Skolelærerne skulde faae et for stærkt militært Anstrøg, men paa den anden Side troer jeg, at Tjenesten i Forstærkningen er en saa liden personlig Byrde, at den ikke i og for sig vil have nogen forstyrrende Indflydelse paa den Virksomhed, som Lærerne fornemmeligt skulle udfolde. Der kunde maaskee være dem, som sige: Hvorfor da fritage ordinerede Geistlige? Hvis vi gaae videre i Retning af virkelig Frihed, hvad vi jo maae haabe, og da maaskee komme dertil, at theologiske Candidater, naar de have fyldt det 25de Aar, kunne forlange sig ordinerede uden Hensyn til, om de have noget bestemt Embede, saa kunne vi fastsætte som Regel med Hensyn til saadanne yngre Præster, hvad man f. Ex. har fastsat for befarent Mandstabs, at de skulle udskrives til den Tjeneste, hvortil de ere bedst stikede; var En saaledes bedst stikket til at være Præst i Leiren, kunde han altsaa udskrives dertil; dette kan man nu tage deels for Alvor, deels for Spøg, men der er dog maaskee Noget deri. Naar det er sagt, at Lovten staaer og falder — saaledes forstod jeg den